

Незважаючи на складний 2022 рік, не дивлячись на всі геополітичні та фінансові труднощі, сектор злиття та поглинання продовжує свою активну діяльність. Звичайно що фінансові умови протягом 9 місяців 2022 року м'яко кажучи різко погіршилися, але все ж деякі інвестори бачать навіть у такий складний час гарні можливості для операцій M&A. Аналітики дають прогноз на те, що очікується колосальна конкуренція за технологіями, а в пріоритеті інвесторів буде ESG. Переважна кількість укладених M&A-угод у 2023 році буде технологічною, так як компанії орієнтуються на поточній ринковій невизначеності та мають в планах довгострокове зростання.

Таким чином, бачимо що M&A-угоди мають досить тернистий шлях, але не втрачають своєї актуальності, і по прогнозам багатьох міжнародних аналітиків наберуть колосальних оборотів.

Інформаційні джерела:

1. Кравчук В. Особливості процесу злиття та поглинання у міжнародному бізнесі. *Молодий вчений*. 2020. Вип. 10 (86). С. 37-42.

2. Дослідження TW Quarterly Deal Performance Monitor. URL: <https://forinsurer.com/news/22/10/11/41890>

УДК 330.4:330.48

ФІНАНСОВІ РИЗИКИ ТА ЇХ СТРАХУВАННЯ

Фенченко М.В., здоб. вищ. осв. ОС «магістр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Г.Г. Лисак**
Державний біотехнологічний університет

Сучасні умови господарювання обумовлюють самостійність більшості суб'єктів господарювання. Це означає не лише можливість визначати свою виробничу та фінансову політику, а й одночасно нести відповідальність за ризик збитків та банкрутства.

Ризик та небезпека втрат притаманні будь-якій економічній діяльності. Проведене дослідження основ теорії ризику виявило два основні підходи до розкриття сутності поняття "ризик". Відповідно до першого підходу, ризик пояснюється з позиції фінансових результатів комерційної діяльності. Ризик – сприймається як можливість втрат у разі настання деяких небажаних подій. Іншими словами – це величина можливого збитку. Прихильники другого підходу пропонують вимірювати ризик за допомогою інструментів теорії ймовірностей, спираючись на математичний понятійний апарат. В такому разі ризик

сприймається як випадкове подія, завдає шкоди та характеризується можливим розподілом результатів діяльності підприємства.

Аналіз вивчених визначень ризику дозволив нам виявити характерні риси ризикових ситуацій. Основними з них є: випадковий характер; наявність альтернативних рішень; ймовірність виникнення збитків; додаткового прибутку.

Дослідження показало, що найпоширенішими ризиковими ситуаціями є наступні дві. Перші - ті, у яких середній розмір збитків невеликий, а ймовірність збитків висока; другі - при великому розмірі можливої шкоди ймовірність несприятливої події невелика.

Ми підтримуємо думку тих учених, які вважають, що саме розвиток поняття «ризик» як випадкової події, яка завдає шкоди, характеризує ризик як ймовірний розподіл результатів діяльності, відхилення фактичних результатів від планових та розподіл.

Вважаємо, що цей зміст поняття «ризик» обумовлює наявність взаємозв'язку «ризик – ймовірність шкоди – страховий інтерес». Тобто: ризик реалізується через збитки. Він набуває конкретних вимірних величин. А ймовірність збитків, своєю чергою, викликає страховий інтерес у власника суб'єкта господарювання.

З усієї різноманітності ризиків особливо виділяються фінансові ризики. Саме існування фінансових ризиків зумовлює необхідність керування ними.

Вивчення сутності поняття «фінансовий ризик» показало, що в теорії ризику до розкриття і цього поняття існують різні підходи. А саме: виходячи з оцінки його економічної природи, об'єктивності прояву, ймовірності реалізації, невизначеності наслідку, мінливості рівня, суб'єктивності оцінки.

Аналіз наявних теоретично визначень «фінансовому ризику» дозволив узагальнити їх і запропонувати таке визначення - фінансовий ризик суб'єкта господарювання – це можливість виникнення несприятливих для нього наслідків під час здійснення кредитної, виробничої, інвестиційної, збутової, торгової діяльності.

Вивчення фінансових ризиків, насамперед слід здійснювати з урахуванням їх розподілу, перед усім, на спекулятивні та чисті ризики. Перша група – це інфляційний, дефляційний, валютний, ризик, інвестиційний та інші. Друга – кредит, банкрутства, збитків внаслідок перерв у виробництві, невиконання договірних зобов'язань. До особливої групи фінансових ризиків, властивих економічним суб'єктам – фізичним особам, нами віднесено соціальні ризики. Ці ризики, пов'язані з втратою доходу, належать до чистих. Саме такий підхід до вивчення фінансових ризиків дає змогу дійти висновку про можливість їх страхування.

Відзначимо, що страхуванню підлягають чисті ризики. А саме: ризик банкрутства, збитків внаслідок перерв у виробництві, кредитний, ризик невиконання зобов'язань.

У ході дослідження з'ясовано основні умови страхування фінансових ризиків. Це - віднесення ризику до страхових, наявність страхового інтересу, згода страхувальника щодо суттєвих умов договору, доступність страхового тарифу. Виходячи з розглянутих умов, страхувальником приймається рішення про укладання договору страхування.

Інформаційні джерела:

1. Клапків М.С. Страхування фінансових ризиків. – Тернопіль: Економічна думка & Карт-бланш, 2019. – 570 с.

2. Пісоцька Р. Застрахувати можна фінансові ризики лише з надійним партнером // Молодь і підприємництво. – 2021. – №11.

3. Шумелда Ярослав Страхування. Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. – Тернопіль: Джура, 2019. – 280 с.

УДК 368

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСІВ СТРАХОВИКА ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ

Чеботарьова А.П., здоб. вищ. осв. ОС «бакалавр»
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Г.О. Нагасва**
Державний біотехнологічний університет

Сутність фінансів страхових організацій потрібно розглядати як складову децентралізованих фінансів, а саме фінансів суб'єктів господарювання, через призму специфіки страхової діяльності.

Організація фінансів страховика залежить від таких особливостей: страхові компанії відносяться до сфери фінансових послуг, де відсутня стадія виробництва і капітал на протязі всього обороту має лише грошову форму; формування інтересу в учасників страхових відносин, обумовлених наявністю ризику; страховим відносинам притаманний розклад і вирівнювання збитків у часі та просторі, поверненість акумульованих у страховий фонд страхових премій через систему виплат; наявність обов'язкового державного нагляду; страхування передбачає еквівалентність відносин страхувальника і страховика, забезпечуючи при цьому прибутковість страхової діяльності.

Для фінансів страхових компаній характерне формування страхових резервів для забезпечення майбутніх виплат страхових сум і страхового